

СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ:

Тема 4: Угода про асоціацію, перешкоди ЗЕД та Дія.Бізнес

*за результатами VI хвилі щорічного опитування
українських експортерів та імпортерів*

Проект «Підтримка Громадської Ініціативи
«За чесну та прозору митницю»

Київ 2022

ПРО ПРОЄКТ

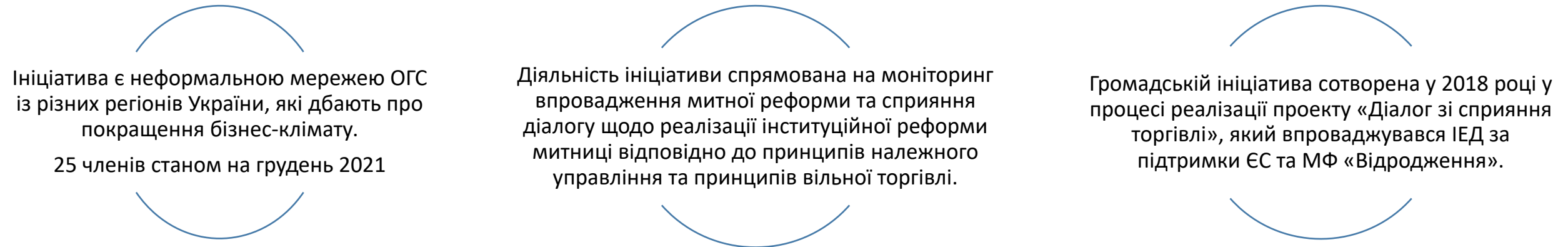
Загальна мета проекту полягає підвищенні спроможності громадянського суспільства брати участь у розробці економічної політики в Україні.

Очікувані результати:

- (1) посилення спроможності та ефективності ініціативи;
- (2) активізація політичного діалогу між громадянським суспільством та державою з питань впровадження реформи у митній сфері

Термін реалізації проекту: 36 місяців, з 1 січня 2020 року.

За фінансової підтримки Європейського Союзу, МФ «Відродження» та ATLAS Network (США).

Щорічне опитування українських експортерів та імпортерів: основа адвокаційної та аналітичної роботи Ініціативи

ІЕД розробив та застосовує з 2015 року спеціальний національний інструмент моніторингу та оцінки політики «Моніторинг спрощення процедур торгівлі».

Це інструмент виміру прогресу в сфері сприяння та спрощення процедур міжнародної торгівлі та роботи митниці, який засновано на оцінках безпосередніх учасників процесу реалізації політики — представників бізнесу.

В основі моніторингу лежать результати щорічного опитування 1000 підприємств експортерів / імпортерів по всій території України.

Відбулось 6 щорічних опитувань: 2015, 2016, 2017, 2018, 2020, 2021.

6 хвиля опитування розпочалася 26 травня і завершилася 8 вересня 2021 року.

6-те Щорічне опитування: теми

Як бізнес оцінює діяльність митних органів та реалізацію реформ у митній сфері

Які кількісні та якісні оцінки вартості та тривалості процедур ЗЕД

Як бізнес оцінює різні митні процедури

Користування системою NCTS та отримання статусу АЕО

Пройдення митниці через «єдине вікно» та користування цифровими продуктами

Чому затримуються вантажі під час митного контролю

Чи легко оскаржити дії митних органів підприємствам

Що там з корупцією на митниці

Що думає бізнес про «контрабанду» та «сірий імпорт

Що перешкоджає імпортерам та експортерам

Як вплинула Угода про Асоціацію на діяльність бізнесу

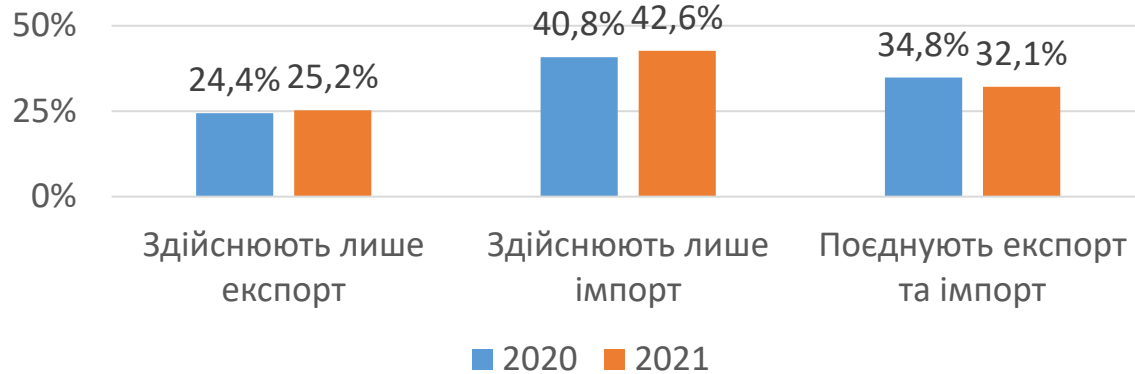
Звідки підприємства беруть інформацію, яка роль бізнес-асоціацій

КОГО БУЛО ОПИТАНО: ВИБІРКА

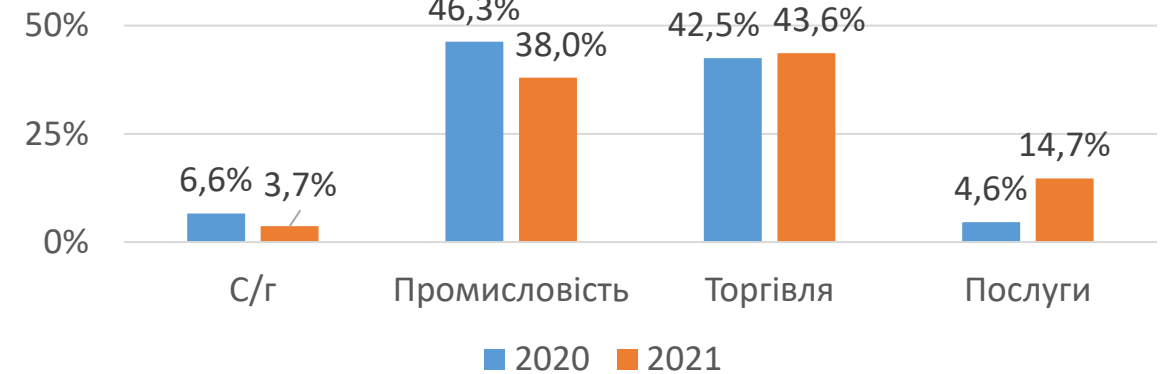

Вибірка: якими є опитані підприємства

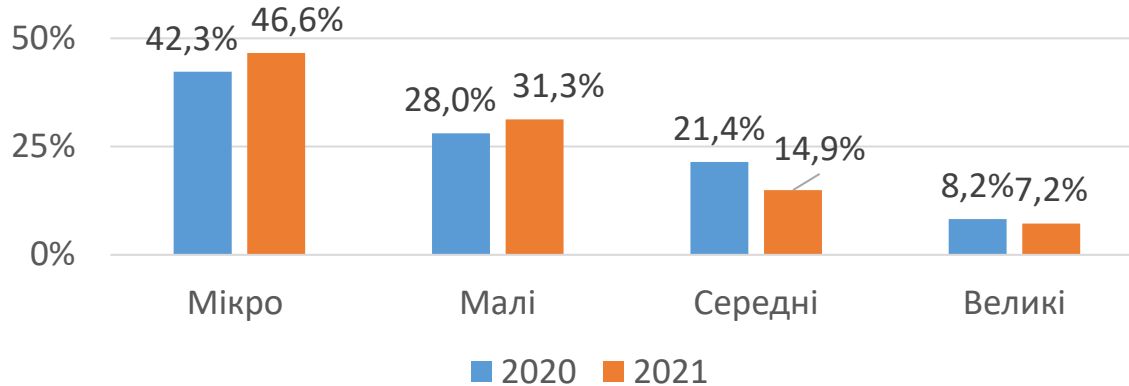
Підприємства за видом ЗЕД

Підприємства за сектором

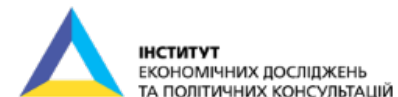

Підприємства за розміром

- 1000+ опитаних представників підприємств, що займаються експортом та/або імпортом
- Було опитано бізнес усіх розмірів: від мікропідприємств до великих підприємств. Більшість склали мікро- та малі підприємства
- Більшість опитаних – представники промисловості та торгівлі

ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

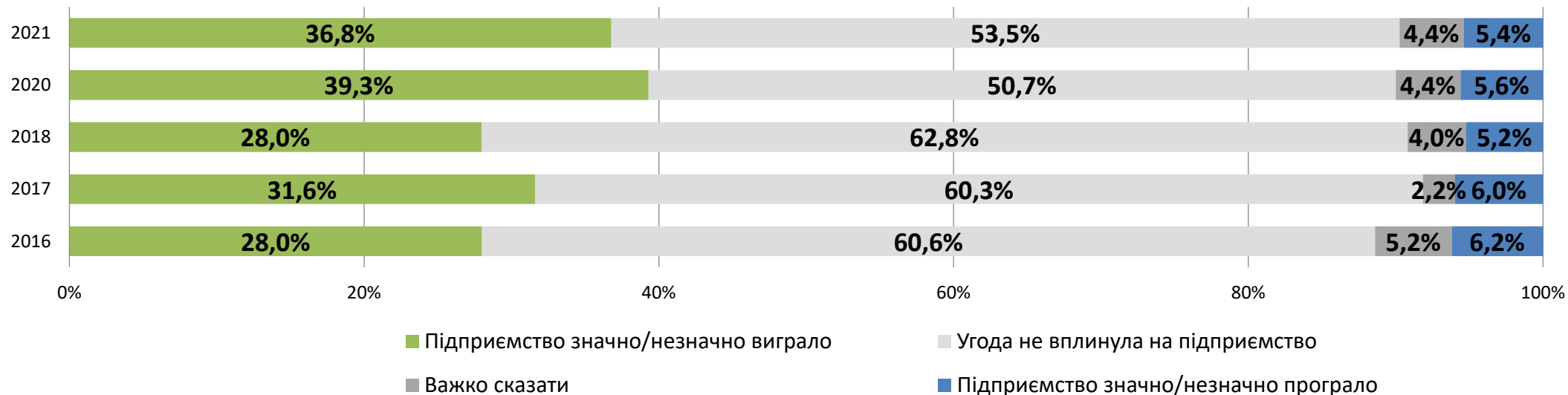

Оцінка впливу Угоди (загальна)

У 2021 році зменшилася частка підприємств, які позитивно оцінили вплив Угоди, порівняно з попередньою хвилею дослідження, хоча у 2020 році спостерігався найвищий показник за всі хвилі опитування

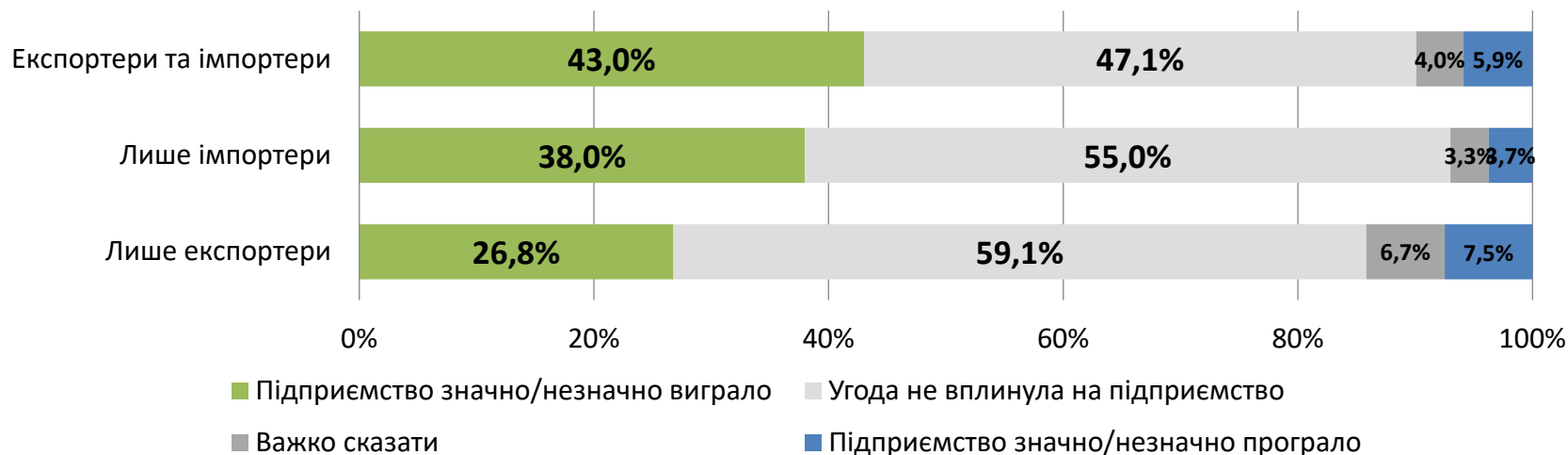
- Лише майже 5% опитаних вказують, що їхнє підприємство значно або незначно прогало
- Частка респондентів, котрі відчули негативний вплив, залишається майже незмінною з 2016 року

Оцінка впливу за роками, % опитаних

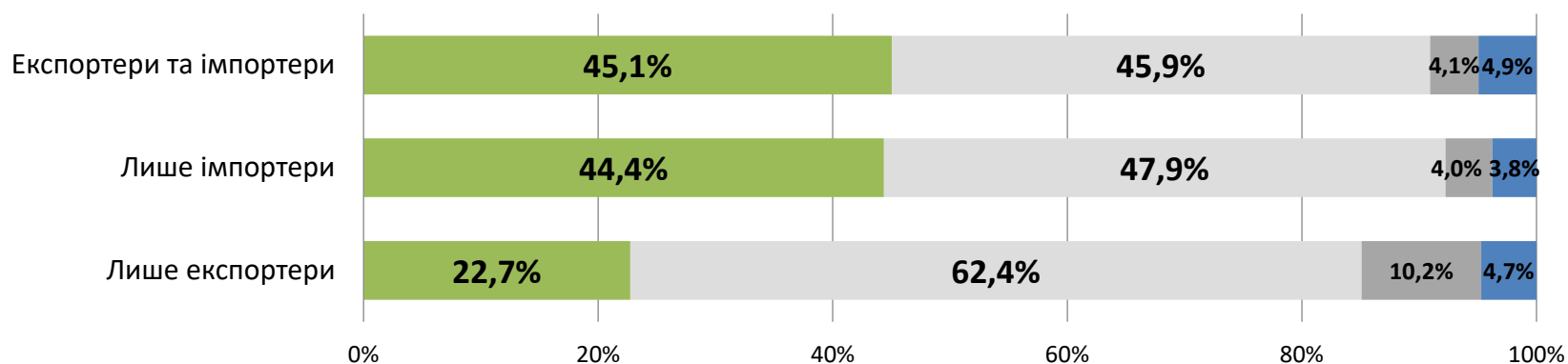

Оцінка впливу Угоди (за видом ЗЕД)

2021 рік, % опитаних

2020 рік, % опитаних

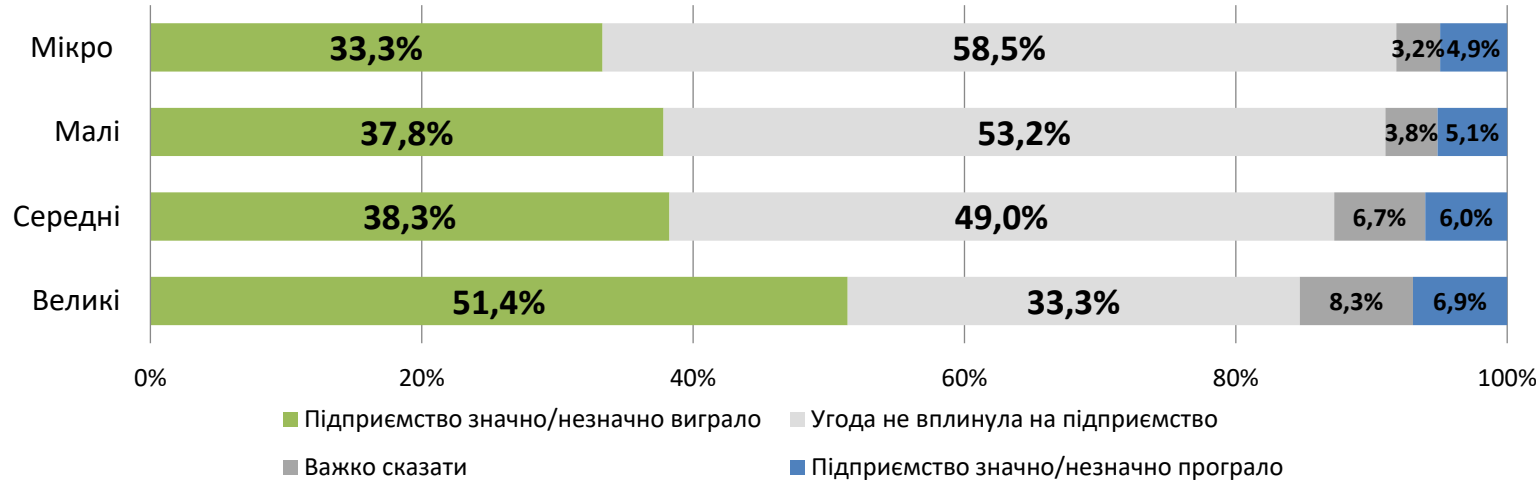

Підприємства, що поєднують експорт та імпорт або лише імпортують, найбільшою мірою відчули позитивний вплив

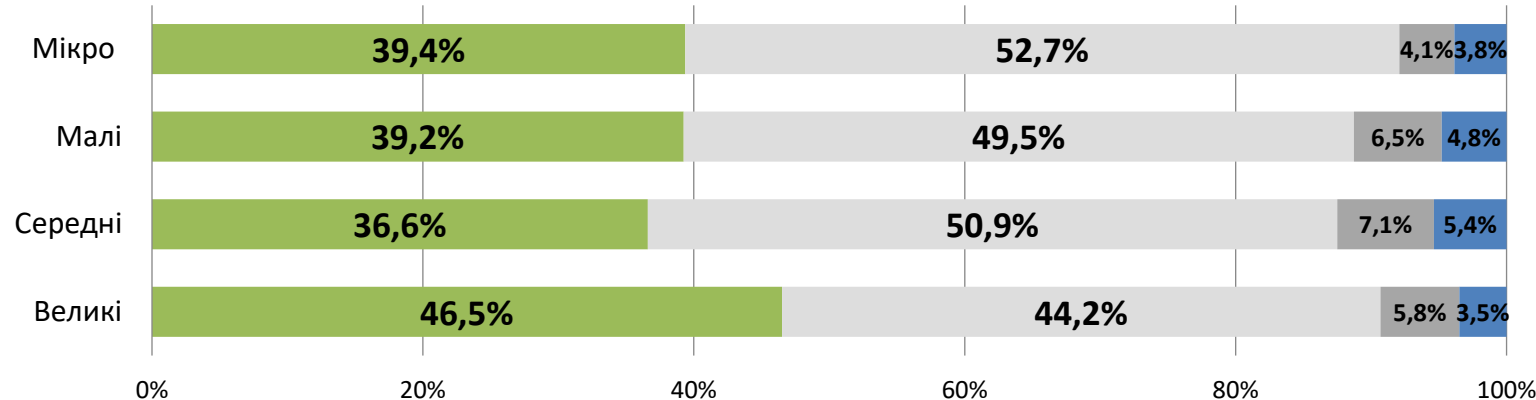
- Серед експортерів продовжує залишатися **найнижчий рівень** позитивних оцінок
- Майже **дві третини** експортерів досі **не відчули впливу Угоди**
- **Порівняно з 2020 роком**, частка позитивних оцінок зросла лише для експортерів

Оцінка впливу Угоди (за розміром підприємств)

2021 рік, % опитаних

2020 рік, % опитаних

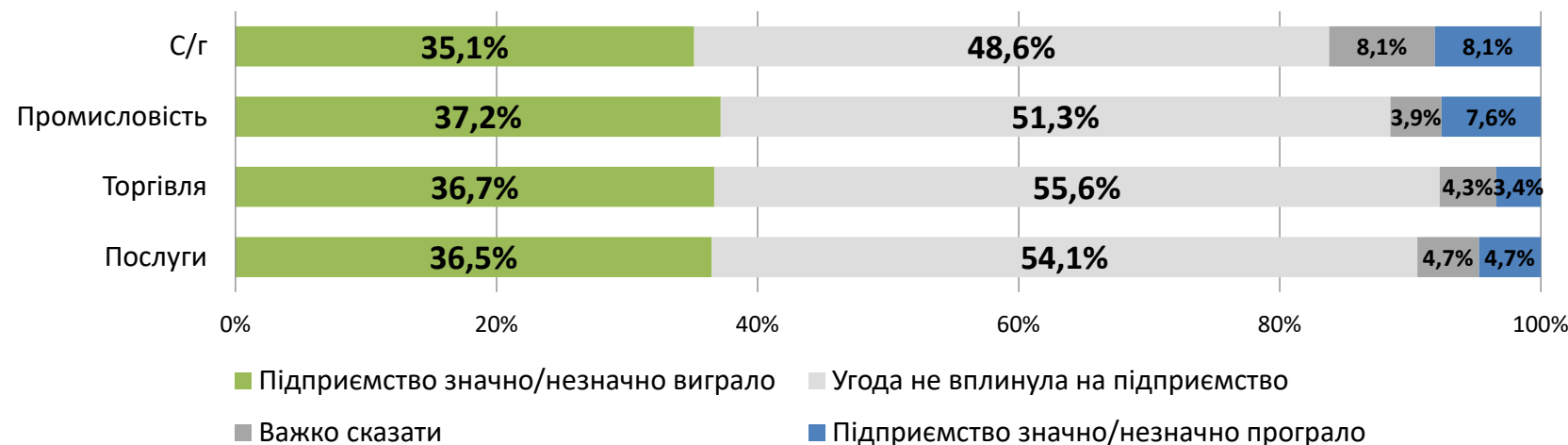

Рівень позитивних оцінок зменшився серед підприємств усіх розмірів порівняно з 2020 роком

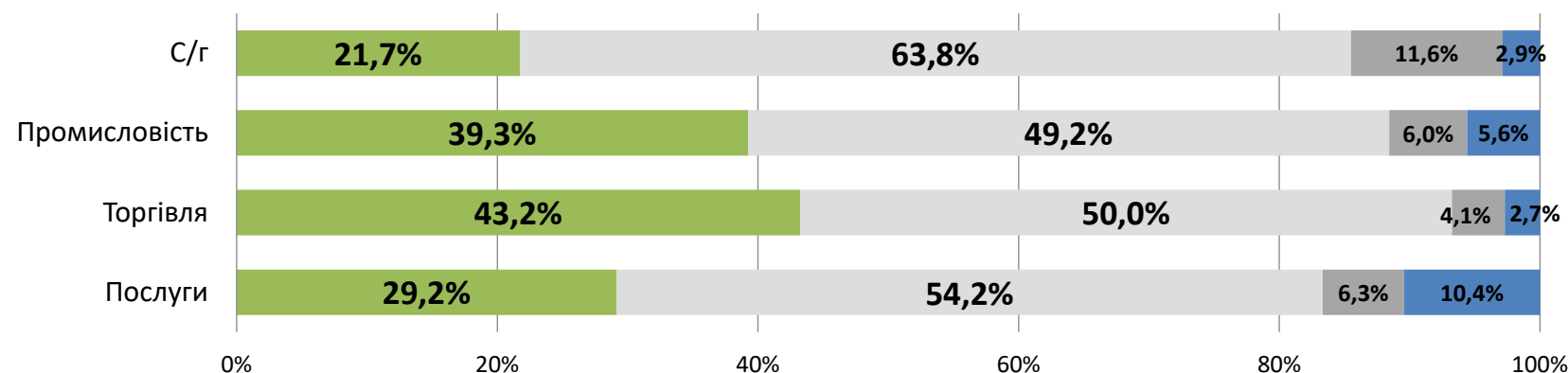
- Великий бізнес більшою мірою відчуває позитивний вплив Угоди порівняно із сектором МСП
- Серед великого бізнесу також менша частка підприємств, які не можуть оцінити вплив Угоди
- Лише третина малого бізнесу позитивно оцінює вплив Угоди

Оцінка впливу Угоди (за секторами)

2021 рік, % опитаних

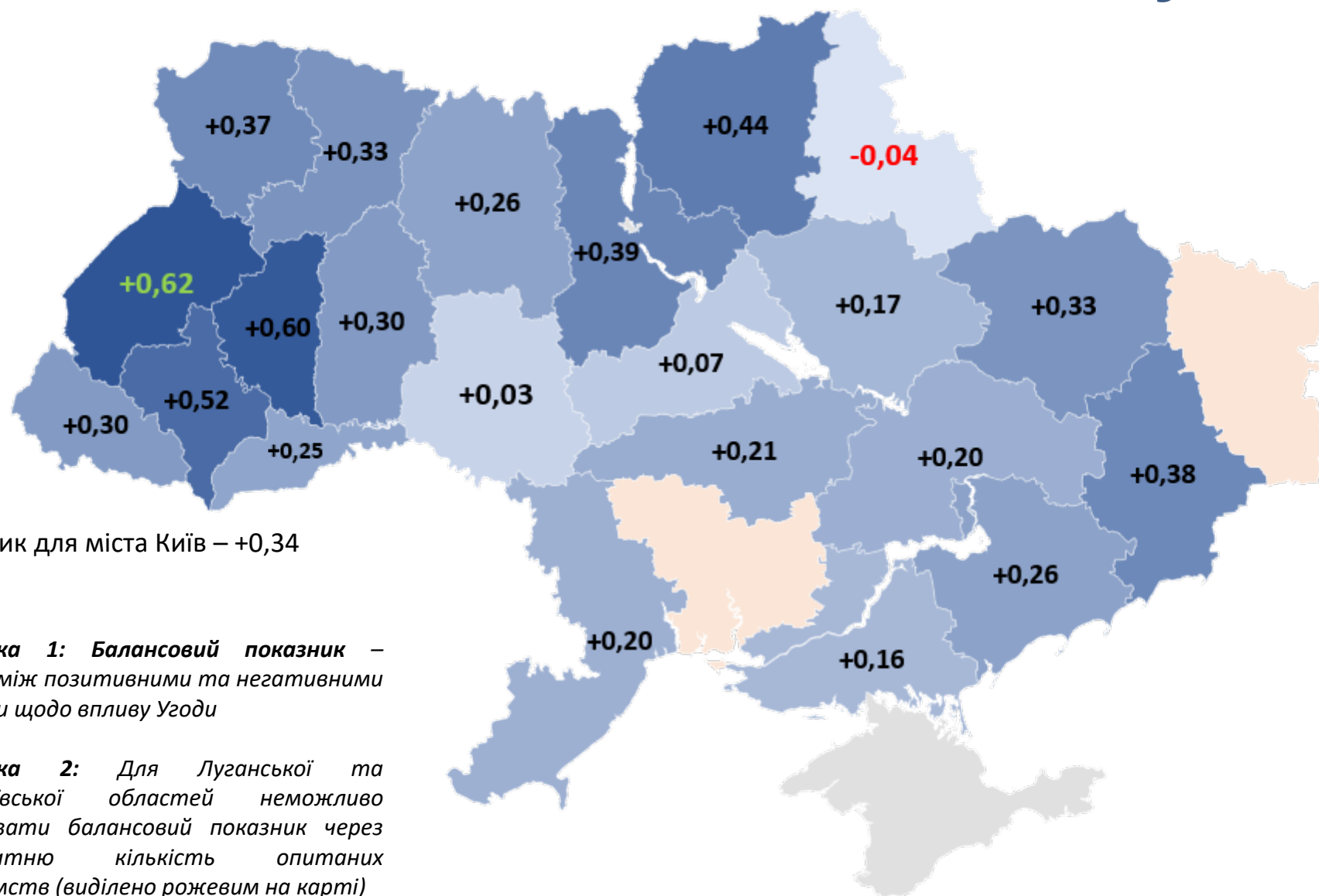

2020 рік, % опитаних

- У 2021 році частка позитивних оцінок майже не відрізняється для представників різних секторів
- У сільському господарстві майже в 1,5 раза зросла частка підприємств, на які позитивно вплинула Угода
- На чверть зросла частка позитивних відповідей в сфері послуг
- У сфері торгівлі найвища частка респондентів, котрі вказують про відсутність впливу Угоди
- Порівняно з 2020 роком, у сільському господарстві найвища частка негативних оцінок
- Майже не змінився рівень позитивних оцінок підприємств промисловості

Балансовий показник оцінок впливу Угоди у регіонах

Показник для міста Київ – +0,34

Примітка 1: Балансовий показник – різниця між позитивними та негативними оцінками щодо впливу Угоди

Примітка 2: Для Луганської та Миколаївської областей неможливо розрахувати балансовий показник через недостатню кількість опитаних підприємств (виділено рожевим на карті)

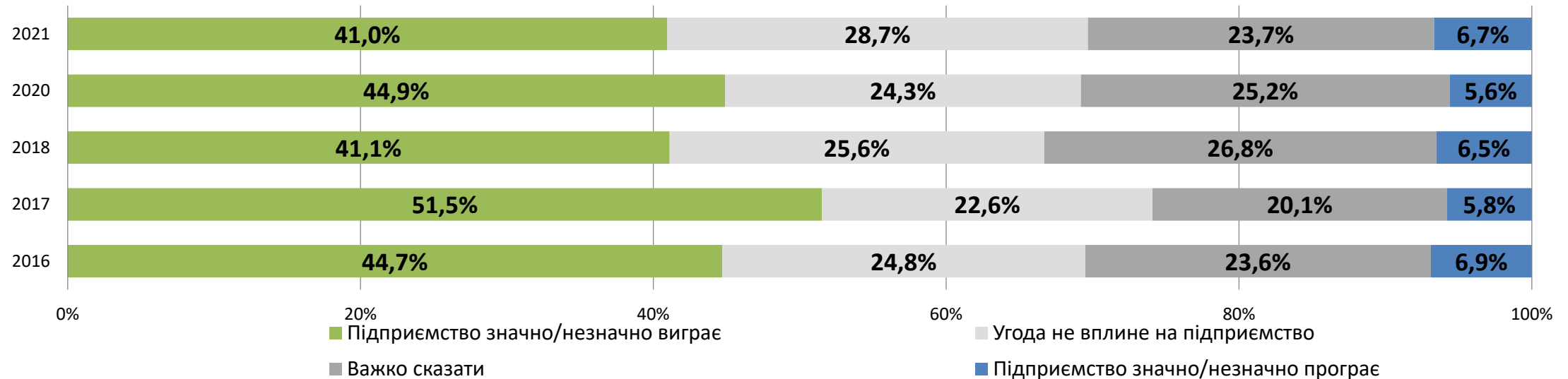
- **Найвищий** балансовий показник – у Львівській області
- **Найнижчий** показник – у Сумській області (єдиний регіон з від'ємним показником)
- **Високі значення** балансового показника **переважно** у західних регіонах

Очікуваний вплив Угоди (загальна оцінка)

У 2021 році частка підприємств, які вважають, що їхнє підприємство виграє від Угоди впродовж найближчих п'яти років, є найнижчою за всі хвили дослідження

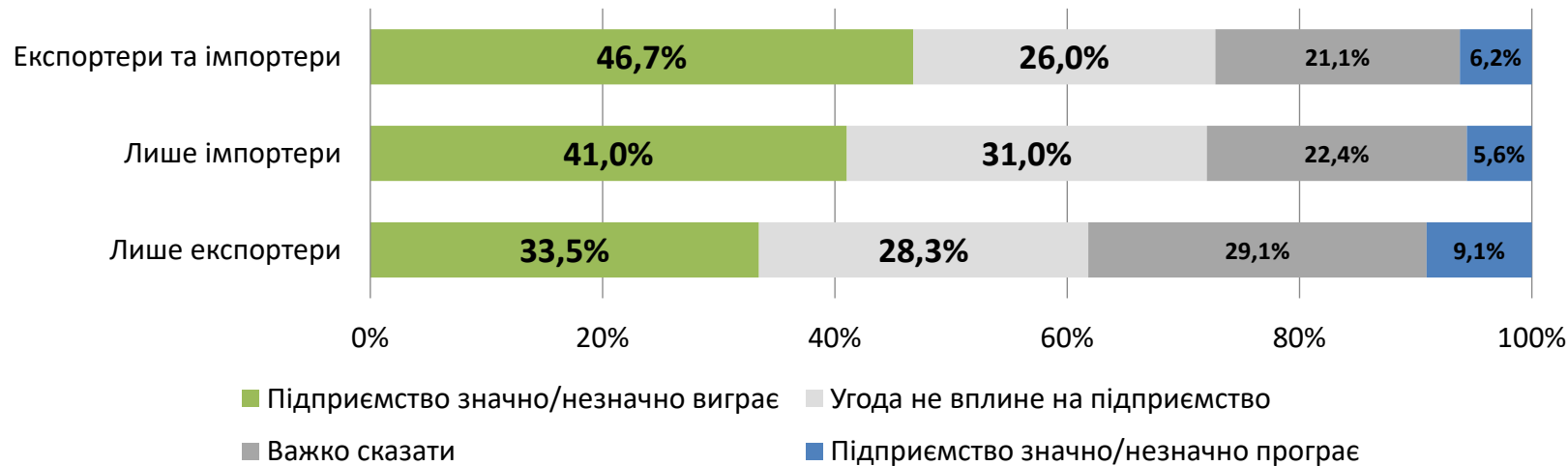
- Порівняно з 2020 роком, частка позитивних очікувань опустилася на майже 4 в. п. – до рівня 2018 року
- Частка респондентів, котрі очікують негативний вплив, залишається майже незмінною з 2016 року

Очікуваний вплив за роками, % опитаних

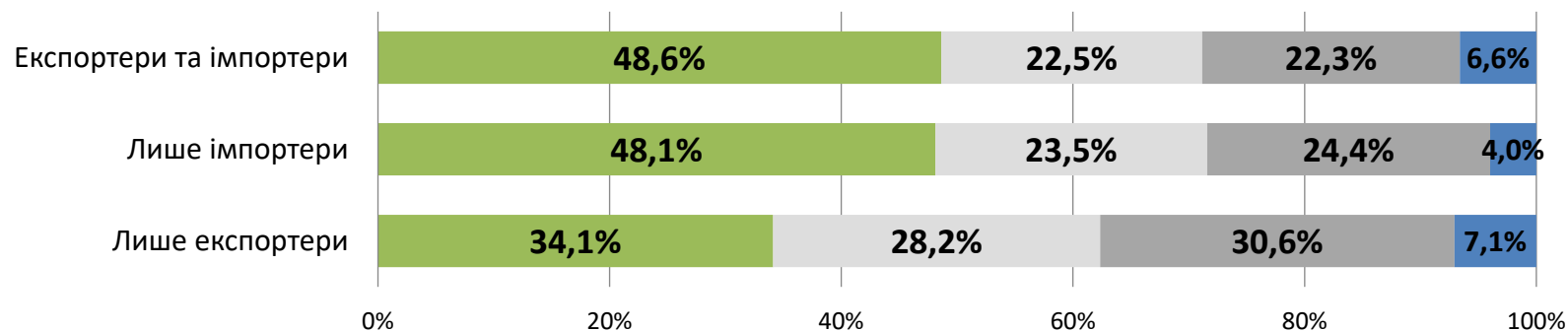

Очікуваний вплив Угоди (за видом ЗЕД)

2021 рік, % опитаних

2020 рік, % опитаних

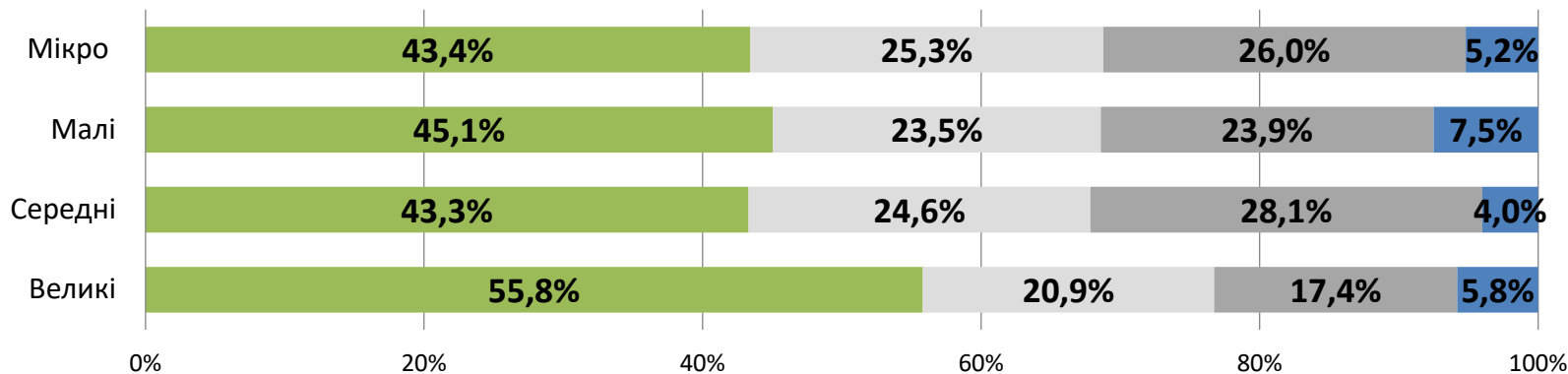
- Підприємств, які займаються лише **експортом**, мають **найменш позитивні очікування**
- Водночас майже **кожен другий** представник підприємств, що **імпортують**, або водночас експортують та імпортують, мають **позитивні очікування**
- Серед **імпортерів** найвища частка респондентів, котрі **не очікують впливу** Угоди на підприємство
- У 2021 році частка позитивних очікувань **експортерів перевищує показник 2016 року**
- **Рівень позитивних очікувань** підприємств, які **імпортують**, або поєднують експорт та імпорт, **нижчий** ніж у 2016 році

Очікуваний вплив Угоди (за розміром підприємств)

2021 рік, % опитаних

2020 рік, % опитаних

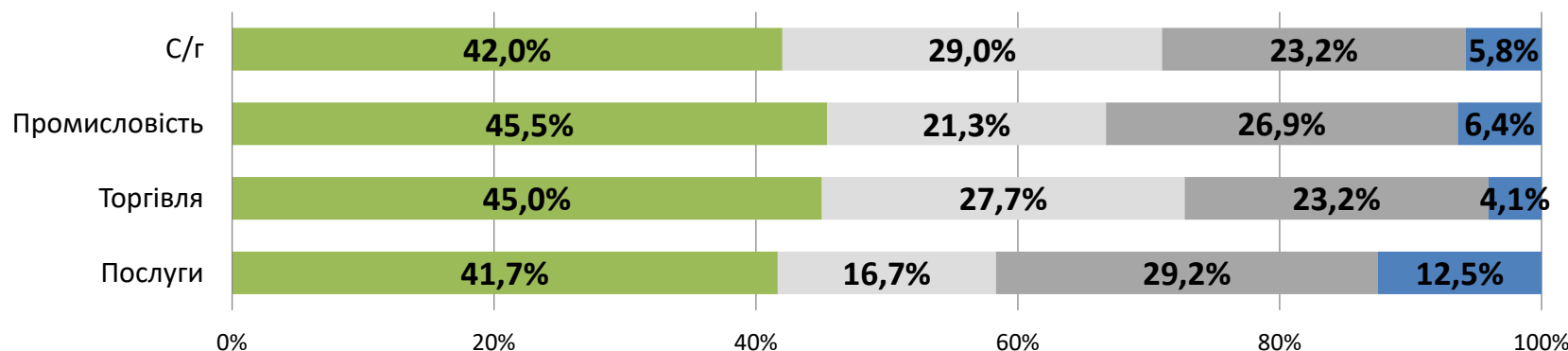
- Підприємства **великого** розміру мають **найбільш оптимістичні** очікування
- Серед представників **МСП** **рівень невизначеності вищий** ніж серед великих підприємств
- Частка **позитивних очікувань** є майже **однаковою** для підприємств різних розмірів серед **МСП**
- **Порівняно з 2020 роком**, зменшилася частка позитивних очікувань серед суб'єктів усіх розмірів

Очікуваний вплив Угоди (за секторами)

2021 рік, % опитаних

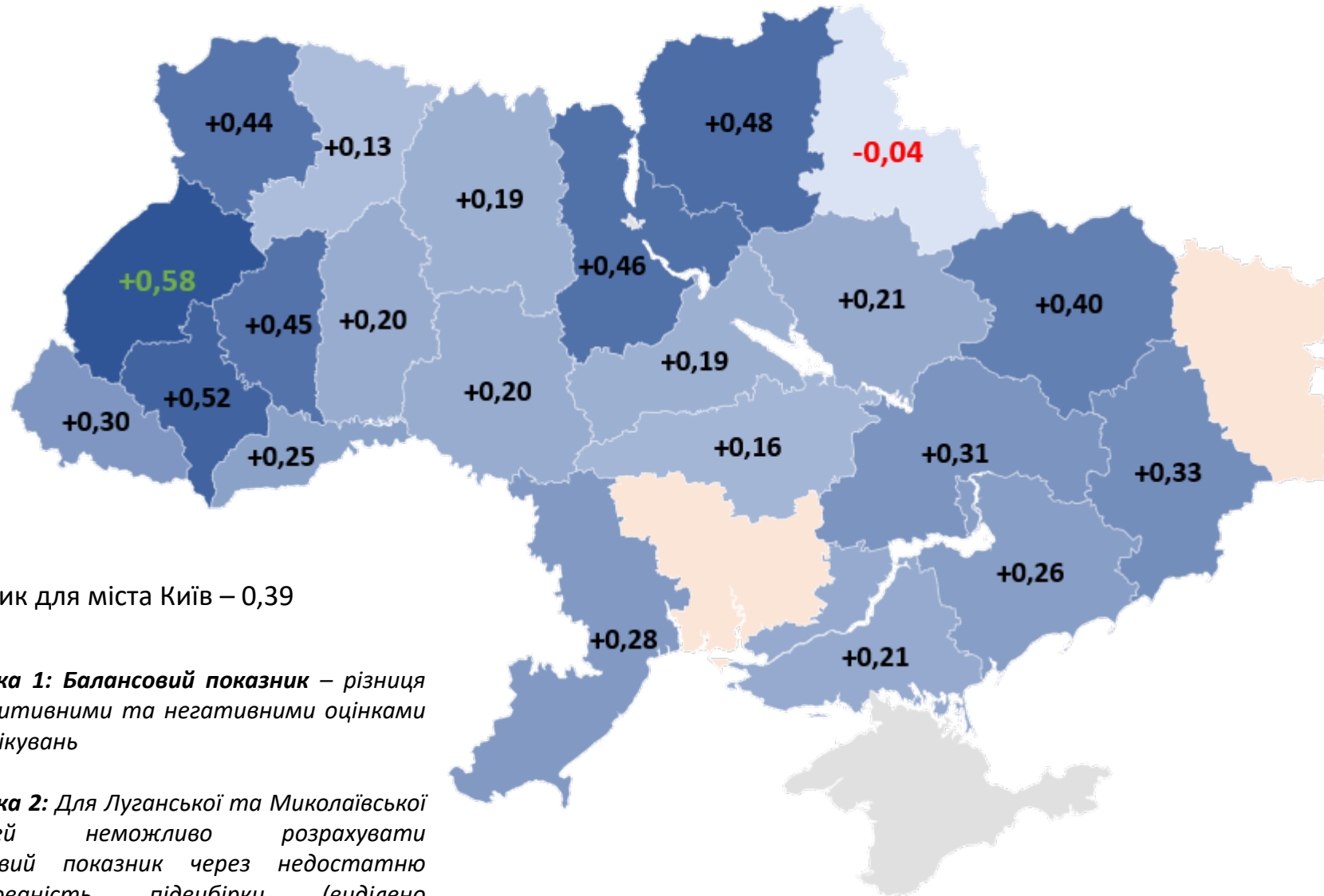

2020 рік, % опитаних

- Рівень позитивних оцінок **незначною мірою відрізняється між секторами**, однак частка позитивних оцінок вища у с/г та послугах
- У **торгівлі найвища** частка опитаних, котрі вважають, що **Угода не вплине**
- У **промисловості найвища** частка респондентів, котрі мають **негативні очікування**
- Порівняно з 2020 роком, частка позитивних очікувань зросла в с/г та послугах, але зменшилася в промисловості та торгівлі

Балансовий показник очікувань щодо впливу Угоди у регіонах

- **Найвищий** балансовий показник очікувань у Львівській області
- **Найнижчий** показник – у Сумській області (єдине від'ємне значення індексу)

Показник для міста Київ – 0,39

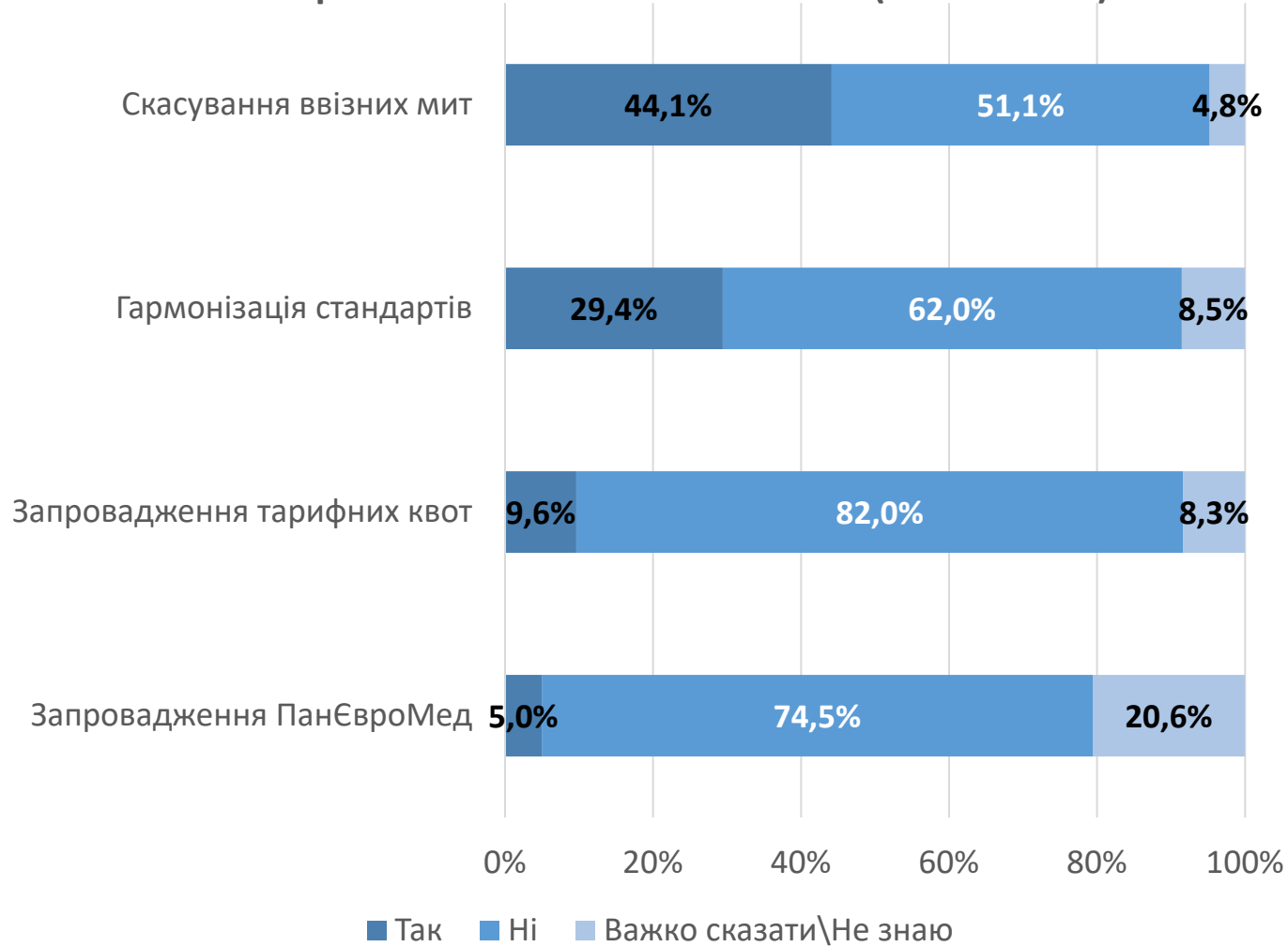
Примітка 1: Балансовий показник – різниця між позитивними та негативними оцінками щодо очікувань

Примітка 2: Для Луганської та Миколаївської областей неможливо розрахувати балансовий показник через недостатню наповнюваність підвибірки (виділено рожевим кольором)

Powered by Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom

Використання можливостей Угоди

Чи скористалися ви можливостями? (% опитаних)

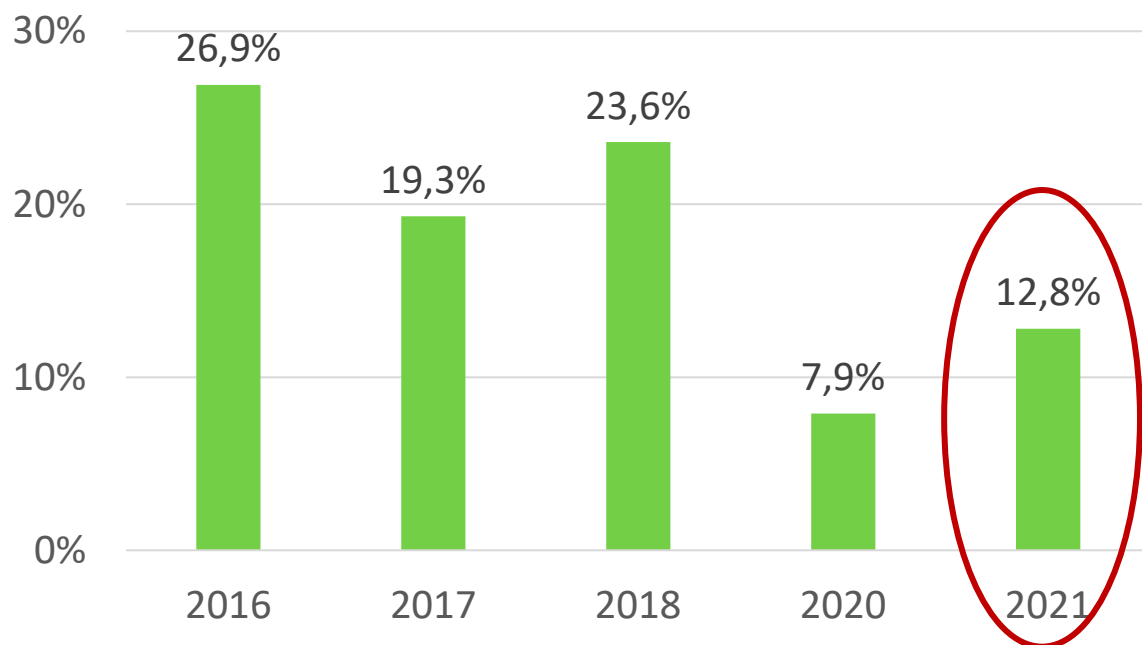

- **Найбільш часто** учасники ЗЕД повідомляли, що скористалися зі **скасування ввізних мит** – майже кожен другий опитаний
- **Гармонізацією стандартів** скористалася майже **третина** опитаних
- **Тарифними квотами** скористався **лише кожен десятий** опитаних
- **Найменш часто** повідомляють про використання можливостей ПанЄвроМед
- Від **скасування мит та гармонізації стандартів** виграли більше **імпортери**, а від тарифних квот та ПанЄвромед – майже однаково експортери та імпортери
- **Великий бізнес** використав **більше** можливостей ніж МСП

ПЕРЕШКОДИ ПРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Наявність перешкод при експорті

Частка експортерів з перешкодами, %
опитаних експортерів

Показник наявності перешкод при експорті зріс порівняно з 2020 роком, коли він був найнижчий за всі хвили дослідження

- **Наявність** перешкод майже **не відрізняється** для підприємств, які лише експортують, або поєднують експорт та імпорт
- **Мікропідприємства найчастіше (18,0%) стикаються з перешкодами при експорті**, при цьому цей показник незначною мірою відрізняється для малих (11,1%), середніх (9,0%) та великих (9,8%) підприємств
- У галузевому розрізі **найчастіше** мають справу з перешкодами при здійсненні експорту підприємства **сфери послуг** (16,1%) та торгівлі (15,9%)
- У **трьох регіонах відсутні скарги** на наявність перешкод (Хмельницька, Тернопільська та Житомирська області)
- **Найчастіше** про наявність перешкод повідомляють експортери з Чернівецької, Волинської та Вінницької областей (кожен четвертий опитаних)

Рейтинг перешкод при експорті

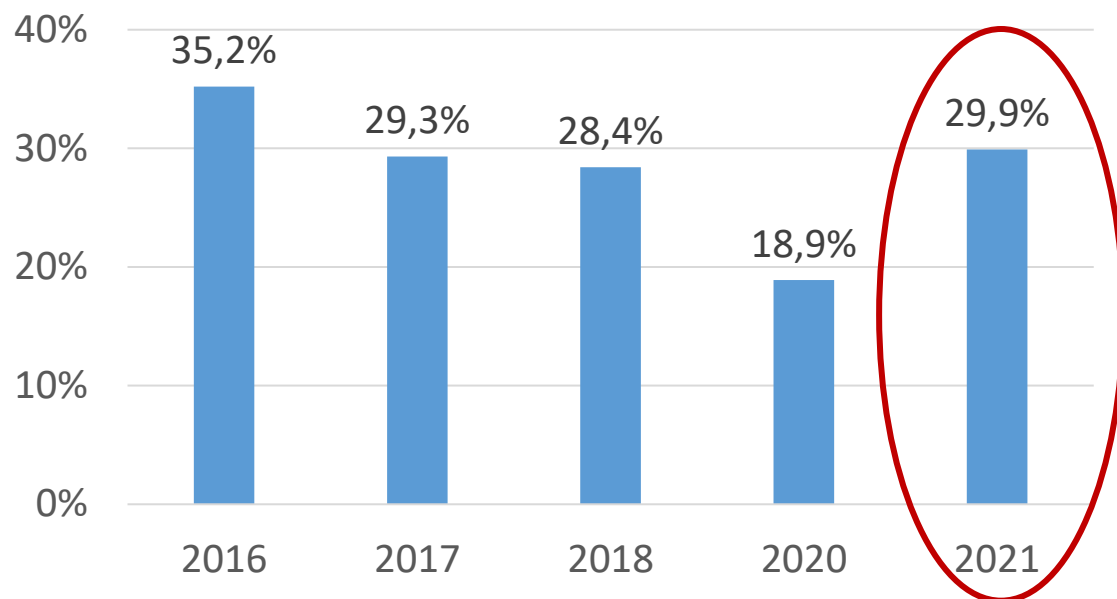
Топ-10 перешкод серед тих, у кого були перешкоди, %

- **Головними перешкодами** є непередбачуваність торговельної політики України, значний рівень бюрократизації на митниці та політика податкової інспекції (повідомив кожен другий респондент)
- **Кожна з топ-10 перешкод** є актуальними як мінімум для третини опитуваних, в кого були перешкоди

Наявність перешкод при імпорті

Частка імпортерів з перешкодами, %
опитаних імпортерів

Показник наявності перешкод при імпорті зріс порівняно з 2020 роком, коли він був найнижчий за всі хвили дослідження

- **Наявність** перешкод майже **не відрізняється** для підприємств, які лише імпортують, або поєднують експорт та імпорт
- **Великі** підприємства (36,7%) **більш часто** повідомляють про проблеми при імпорті порівняно з суб'єктами менших розмірів
- Наявність перешкод майже **не відрізняється** для підприємств **різних видів діяльності**
- **У 2021 році немає регіонів, де були б відсутні скарги** на перешкоди при імпорті
- **Найменш часто** перешкоди в Закарпатській, Донецькій та Львівській областях
- **Найчастіше повідомляють** про перешкоди при імпорті підприємства з Рівненської області (дві третини опитаних)

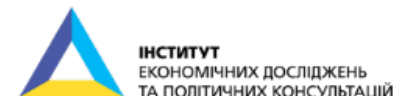
Рейтинг перешкод при імпорті

Топ-10 перешкод серед тих, у кого були перешкоди, %

- **Головними перешкодами є непрозорість визначення митної вартості товарів, що імпортуються, затягування митного оформлення з боку митниці та значний рівень бюрократизації митниці**
- **Кожна з топ-10 перешкод є актуальними як мінімум для 40% тих, в кого були перешкоди**

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ПРО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗЕД)

Джерела інформація про регулювання ЗЕД в країнах-партнерах та в Україні: порівняння

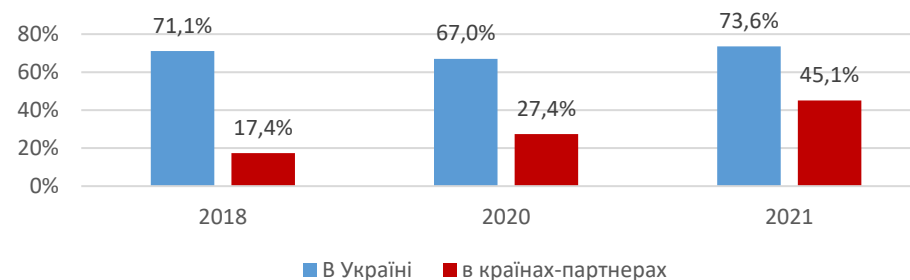
Джерела інформація, % опитаних

Учасники ЗЕД для пошуку інформації про регулювання ЗЕД в Україні частіше користуються послугами митних брокерів, а для пошуку інформації про закордон – Інтернет

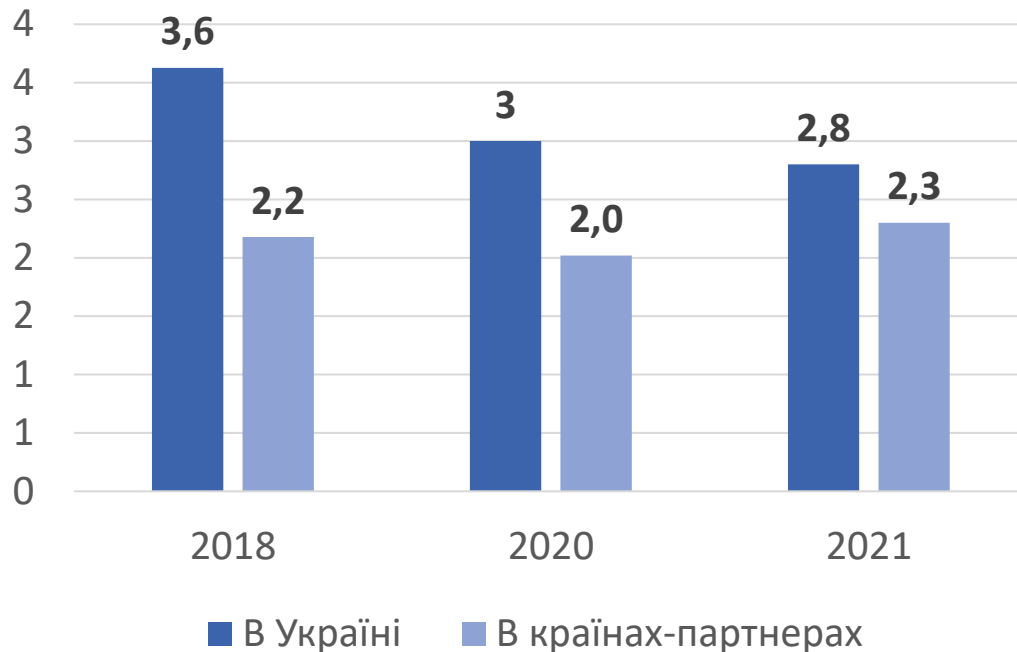
- Митні брокери вперше стали найбільш популярним джерелом інформації про ведення ЗЕД в Україні (раніше були на другій сходинці)
- Інтернет на другому місці за популярністю при пошуку інформації про регулювання ЗЕД в Україні, а митні брокери є другим найбільш важливим про регулювання ЗЕД в країнах-партнерах
- Учасники ЗЕД більш часто використовують ЗМІ, митні органи, ТПП, бізнес-асоціації та експедиторські фірми при пошуку інформації про ведення ЗЕД в Україні, ніж закордоном
- Зі збільшенням розміру підприємства зростає популярність більшості джерел інформації

Використання інформації від митних брокерів, % опитаних

Частота використання джерел про регулювання ЗЕД

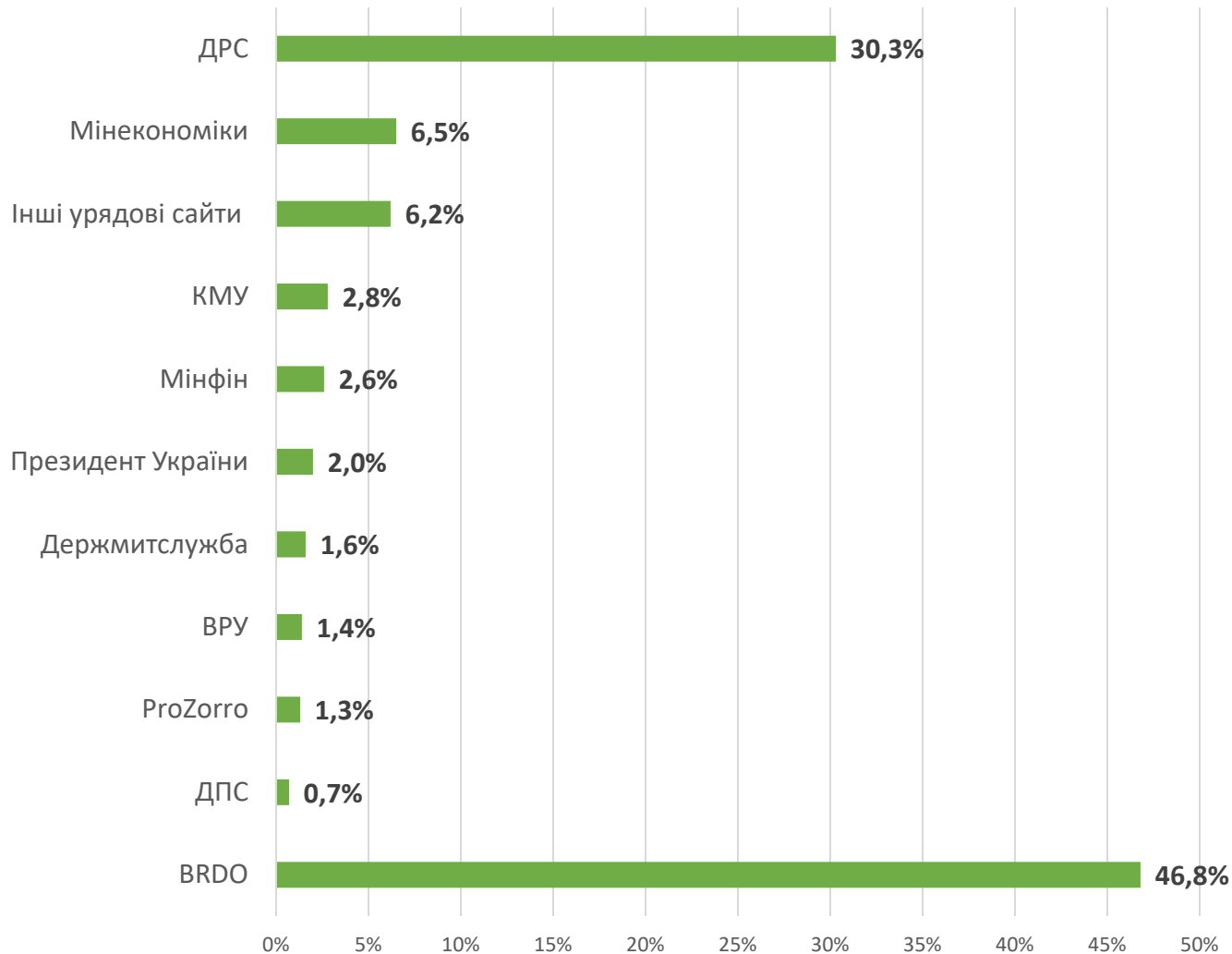
Кількість джерел на 1 респондента,
за роками (одиниць)

- В середньому учасники ЗЕД користуються **більшою кількістю** джерел для отримання інформації про регулювання ЗЕД в **Україні** ніж в країнах-партнерах
- **Зменшення середньої кількості джерел, які використовуються для пошуку інформації про регулювання ЗЕД в Україні, може свідчити про більш концентроване використання перевірених джерел**
- **Середня кількість джерел щодо ЗЕД в країнах-партнерах зростає, що може свідчити про більш активну роботу суб'єктів ЗЕД на зовнішніх ринках**
- Підприємства, які **поєднують експорт та імпорт, а також сільськогосподарські підприємства, в середньому користуються більшою кількістю джерел для пошуку інформації**
- **Зі зростанням розміру підприємства зростає кількість джерел, які використовуються**

Поінформованість про урядові портали

Не знають про існування сайту, % опитаних

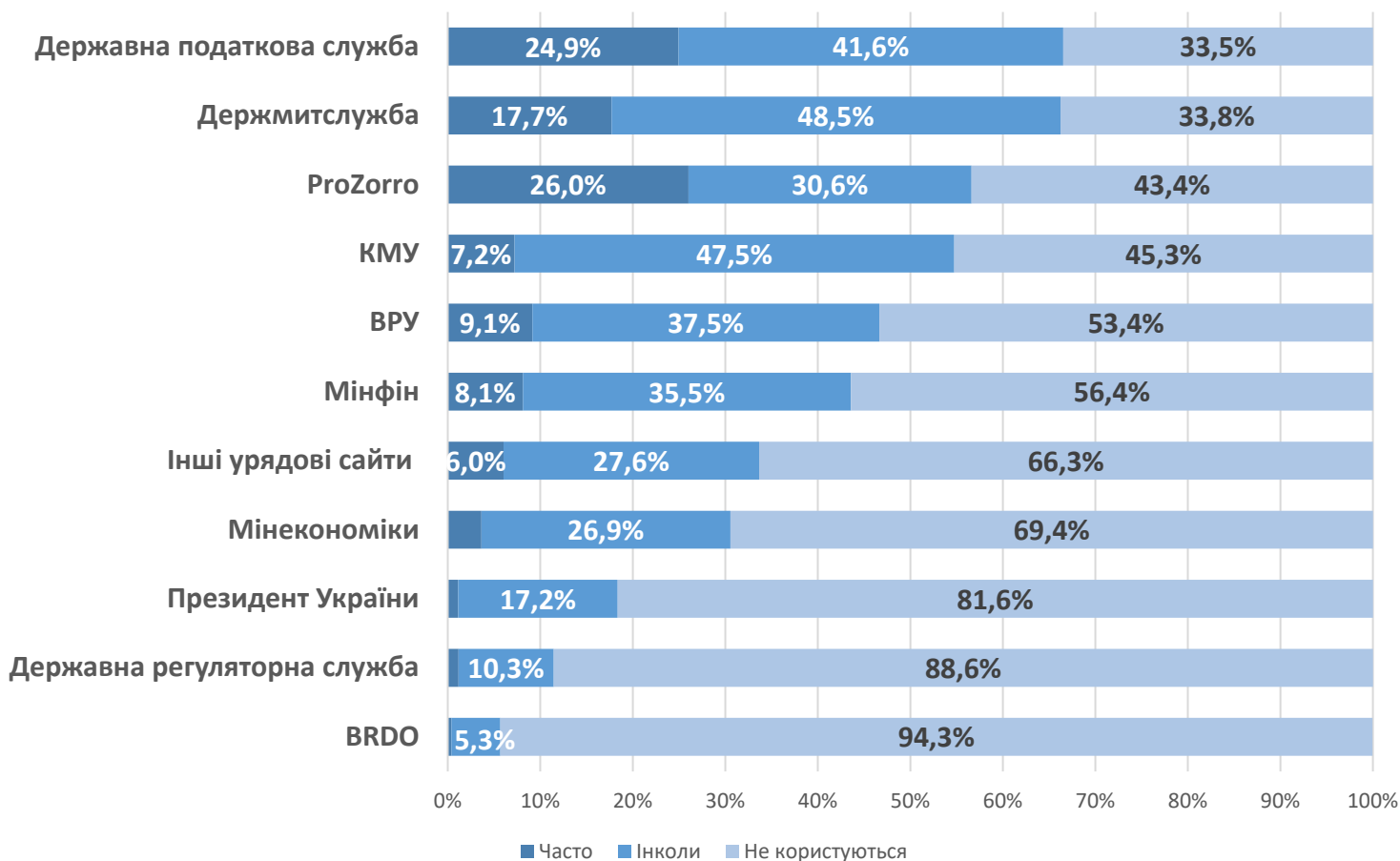

- Про **більшість** урядових сайтів не знають лише **1-2%** опитаних
- Таким чином респонденти добре поінформовані про існування більшості урядових сайтів
- Однак **кожен третій** опитаних не знає про сайт **ДРС**

*Примітка: Для аналізу також включено сайт **Офісу ефективного регулювання (BRDO)**, який є неурядовою структурою, націленою на покращення умов ведення бізнесу, але був створений за ініціативою Мінекономіки*

Використання урядових порталів

Розподіл відповідей серед тих, хто користується урядовими сайтами

- **Найчастіше** підприємці користуються сайтами **Держмитслужби** та **Державної податкової служби**
- **Найменш популярними** є сайти **ДРС, BRDO** та **Президента України**
- Підприємства **великого та середнього розміру частіше** користуються **більшістю урядових сайтів**
- Сайт **ProZorro** продовжує залишатися **найпопулярнішим серед малого та мікробізнесу**

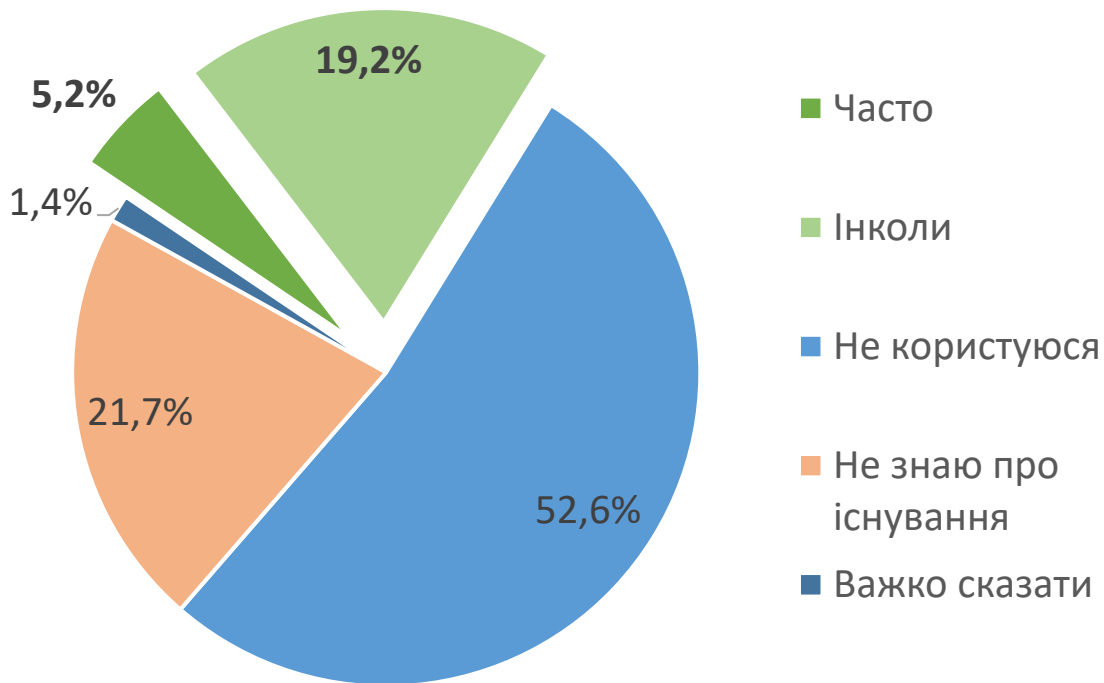
Примітка: Для аналізу також включено сайт Офісу ефективного регулювання (BRDO), який є неурядовою структурою, націленою на покращення умов ведення бізнесу, але був створений за ініціативою Мінекономіки

Оцінка порталу Дія.Бізнес

Чи користується бізнес Дія.Бізнес? (1)

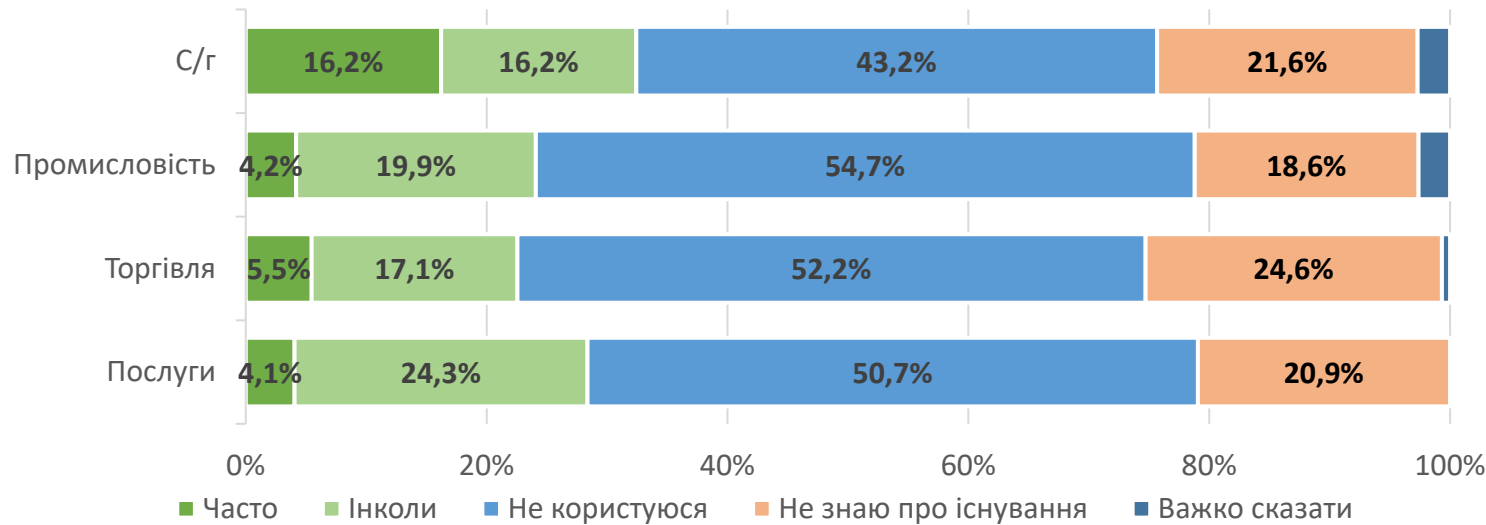
Запровадження цифрових послуг – один зі заходів процедур спрощення торгівлі. Тому підприємствам вперше було поставлено питання про те, чи вони користуються платформою Дія.Бізнес. Платформу було презентовано Міністерством цифрової трансформації України у 2020 році.

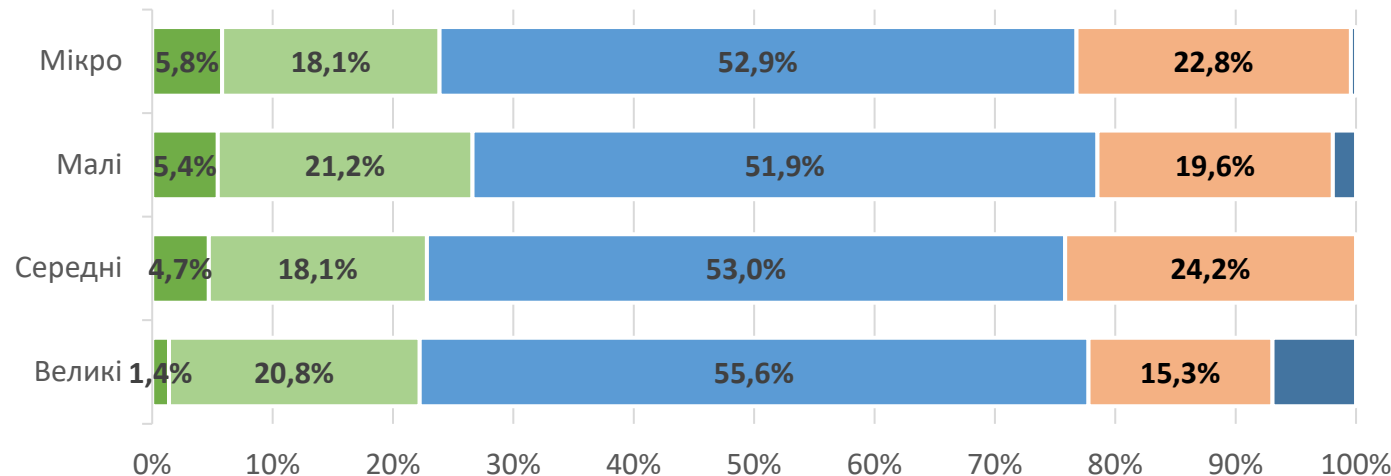
- **Близько чверті опитаних експортерів та імпортерів часто або інколи користувалися порталом Дія.Бізнес**
- **Більше половини опитаних знали про платформу, але ніколи не користувалися нею**
- **Лише 21,7% опитаних не знали про існування платформи**
- **Рівень поінформованості про Дія.Бізнес не залежить від виду ЗЕД**

Чи користується бізнес Дія.Бізнес? (2)

За сектором, % опитаних

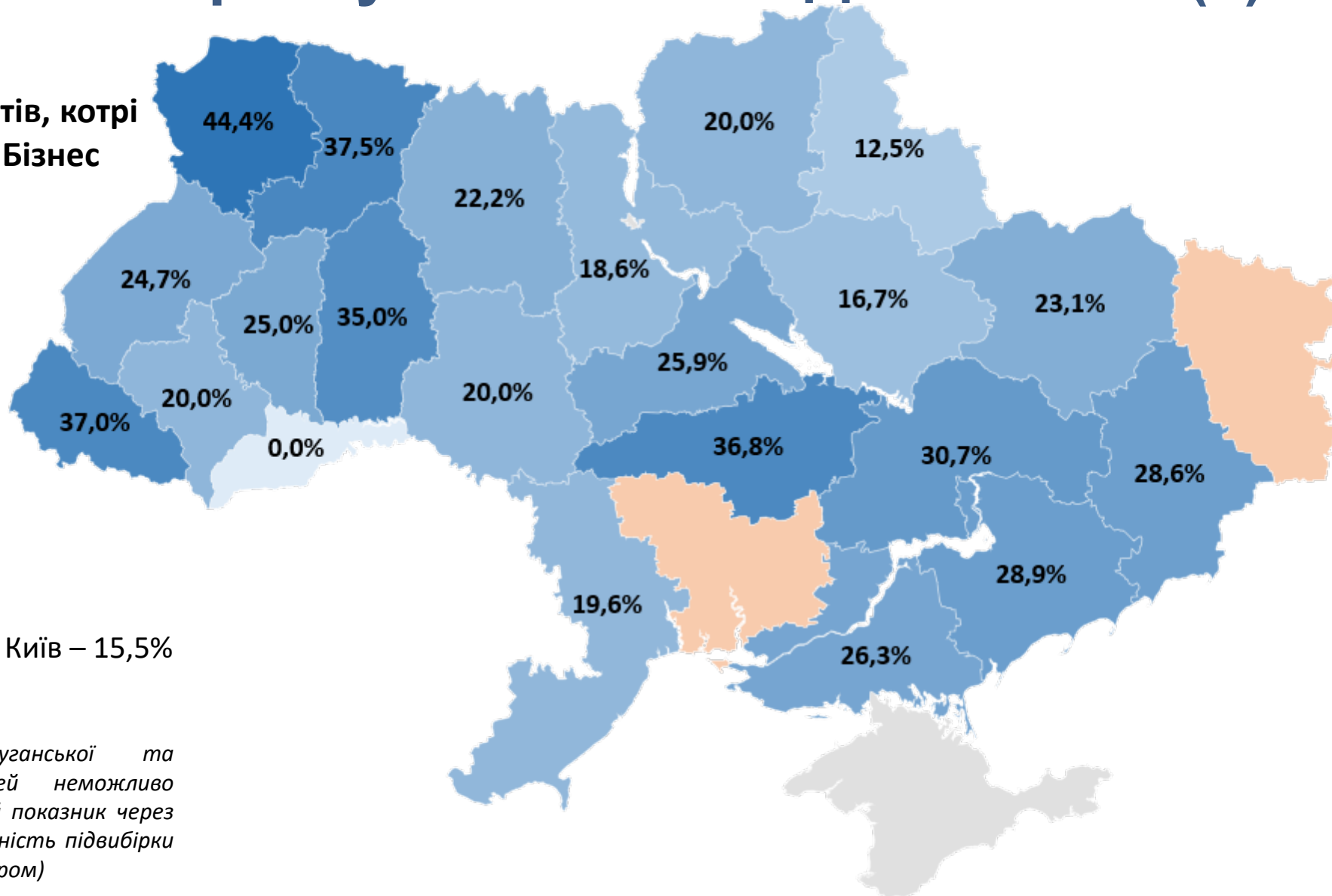
За розміром, % опитаних

- **Аграрні компанії більш активно користувалися порталом** ніж представники інших секторів
- **В торгівлі найвища частка респондентів, котрі не знали про існування Дія.Бізнес** (чверть опитаних)
- **Найкраще поінформовані про Дія.Бізнес представники промисловості**
- **Представники мікро і малого бізнесу більш часто користувалися порталом** ніж середні та великі підприємства

Чи користується бізнес Дія.Бізнес? (3)

Частка респондентів, котрі
користуються Дія.Бізнес

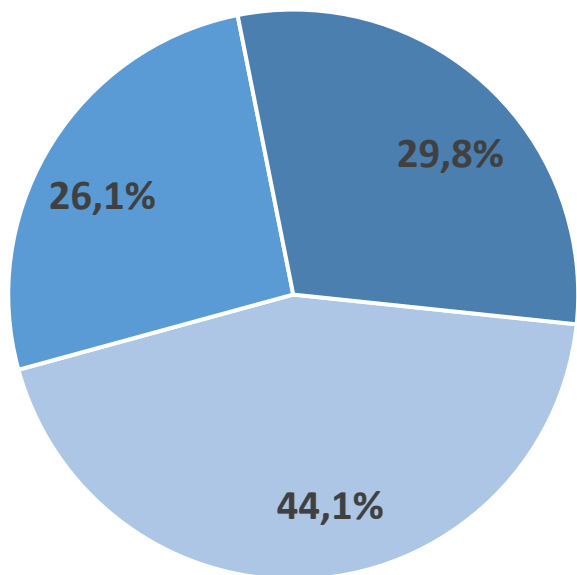

Показник для міста Київ – 15,5%

Примітка: Для Луганської та Миколаївської областей неможливо розрахувати балансовий показник через недостатню наповнюваність підвибірки (виділено рожевим кольором)

Дія.Бізнес: на смартфоні чи ПК/лептопі? (1)

Який пристрій використовуєте для доступу до Дія.Бізнес? (% опитаних)

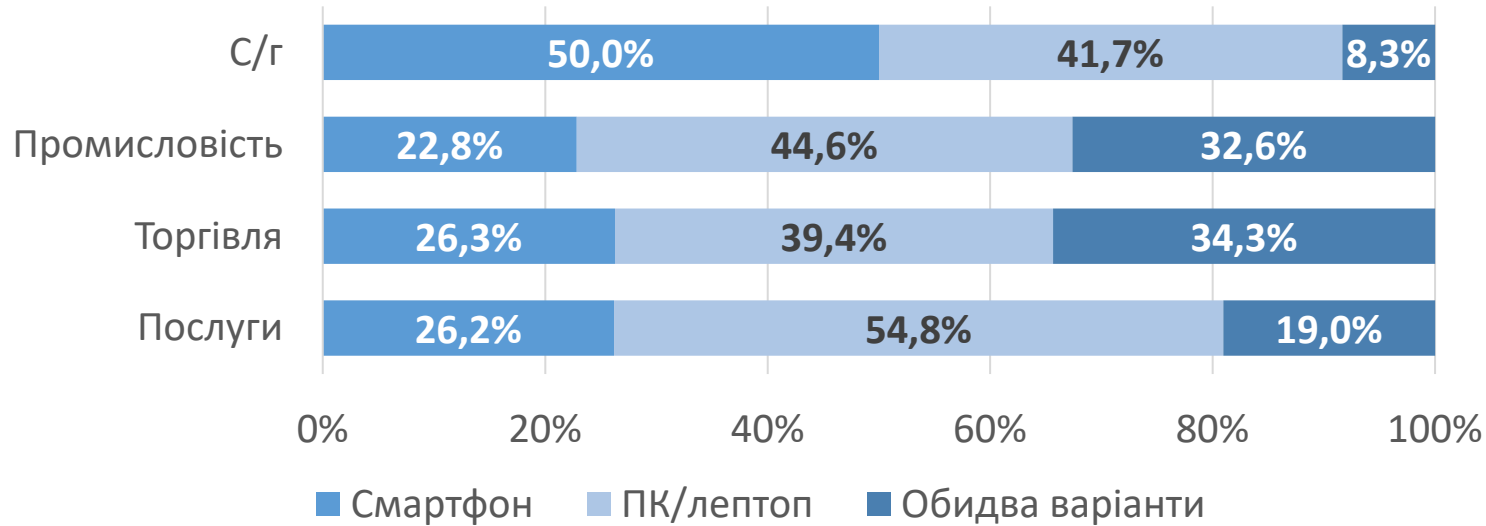

■ ПК/лептоп ■ Смартфон ■ Обидва варіанти

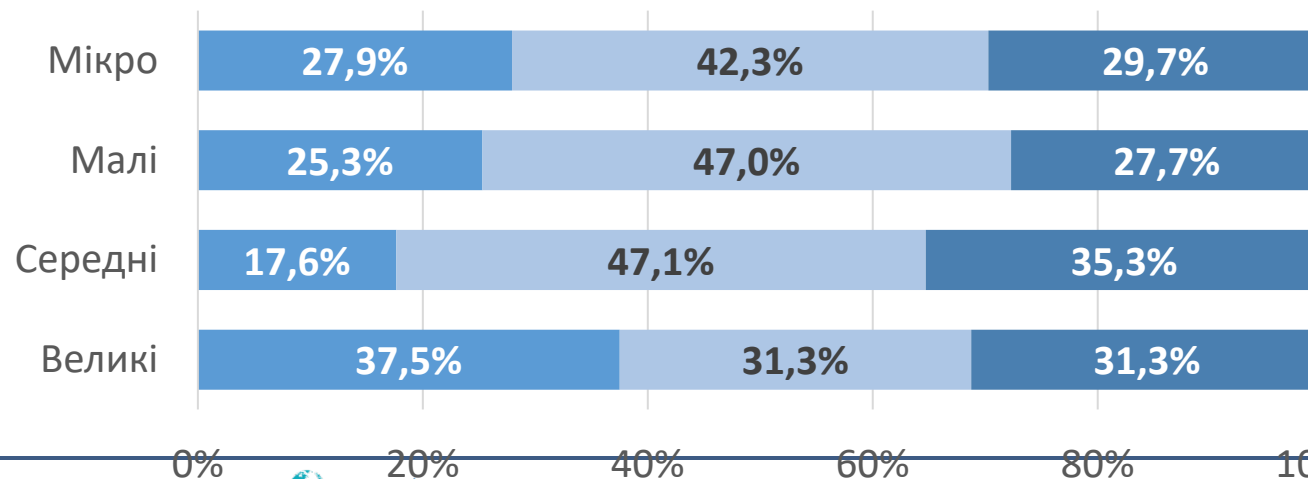
- Майже половина експортерів та імпортерів використовують ПК/лептоп для доступу до Дія.Бізнес
- Чверть опитаних звертаються до послуг Дія.Бізнес лише з допомогою смартфона
- Майже третина респондентів користується Дія.Бізнес на обидвох варіантах гаджетів
- Експортери більш часто використовують лише стаціонарні комп'ютери / ноутбуки

Дія.Бізнес: на смартфоні чи ПК/ноутбуці?

За сектором, % опитаних

За розміром підприємств, % опитаних

- Сільськогосподарські компанії більш часто користувалися Дія.Бізнес на смартфоні
- Представники сфери послуг найчастіше використовують Дія.Бізнес зі стаціонарного комп'ютера / ноутбука
- Великий бізнес найчастіше користувався Дія.Бізнес з допомогою смартфона
- Майже кожен другий представник середнього та малого бізнесу користувався Дія.Бізнес зі стаціонарного комп'ютера / ноутбука

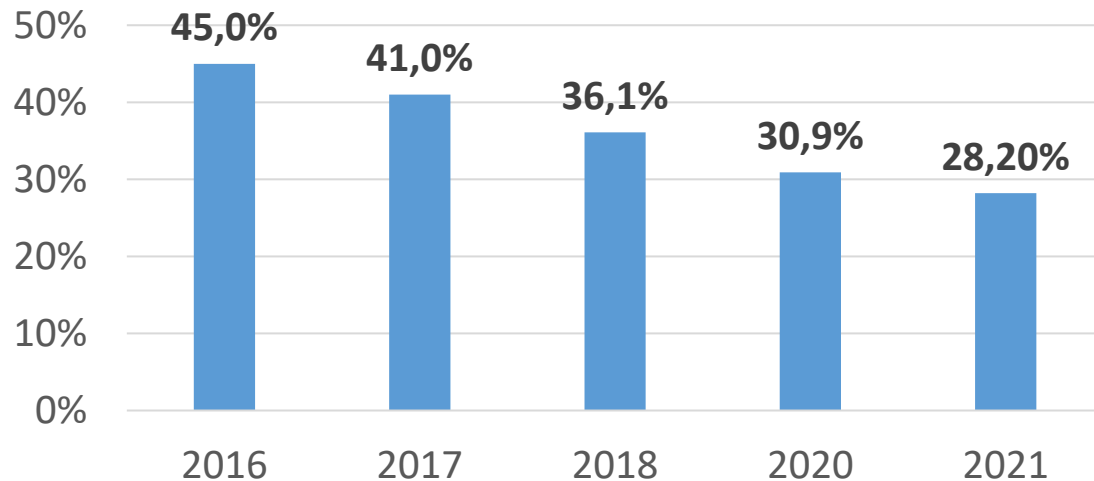
УЧАСТЬ В БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЯХ

Чи є підприємства членами бізнес-асоціацій?

Підприємствам було поставлено питання про те, чи є вони членами хоча б однієї бізнес-асоціації, включаючи торгово промислові палати, спілки роботодавців, спілки малих підприємств тощо

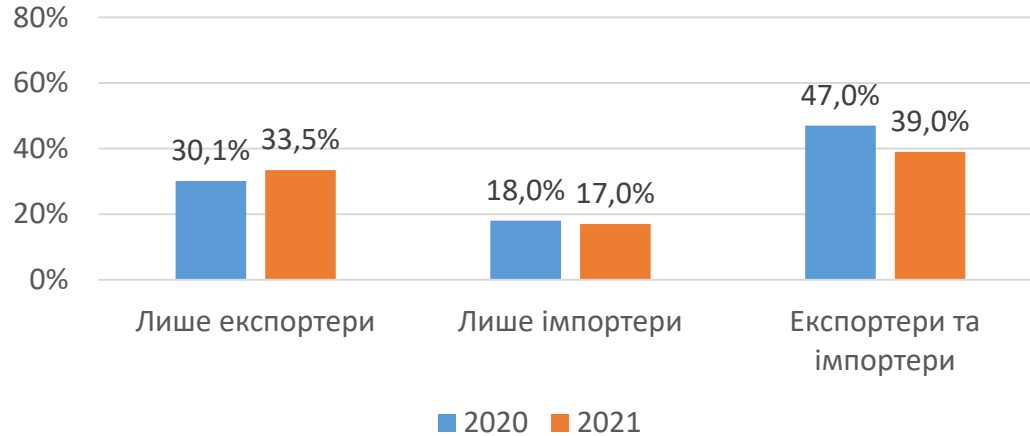
Членство в бізнес-асоціаціях за роками,
% опитаних

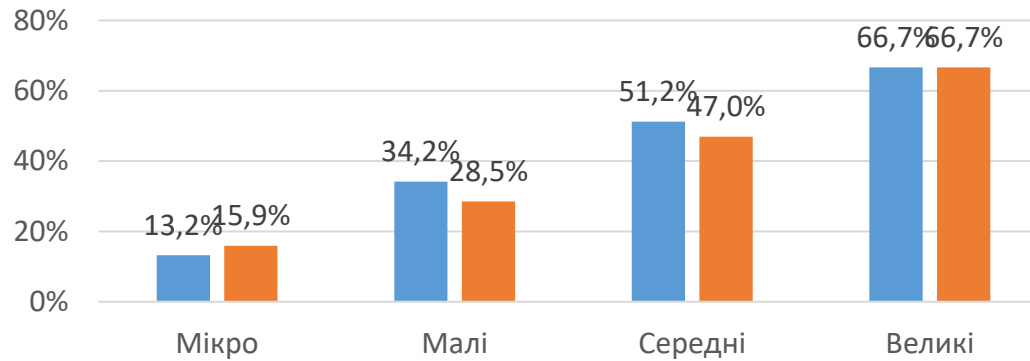
- У 2021 році **менше третини** (28,2%) підприємств-учасників ЗЕД були **членами хоча б однієї бізнес асоціації**
- **Частка** підприємств, які є членами бізнес-асоціацій, **продовжує зменшуватися** під час кожної хвили дослідження
- Порівняно з 2016 роком, частка підприємств, які є членами бізнес-асоціацій, **зменшилася на третину**
- **Учасники ЗЕД** можуть більш активно брати участь в бізнес-асоціаціях ніж інші підприємства. Згідно з результатами Індексу конкурентоспроможності міст 2021 USAID, членами бізнес-асоціацій були 12,5% респондентів (11,5% в ІКМ 2019-2020)

Чи є підприємства членами бізнес-асоціацій?

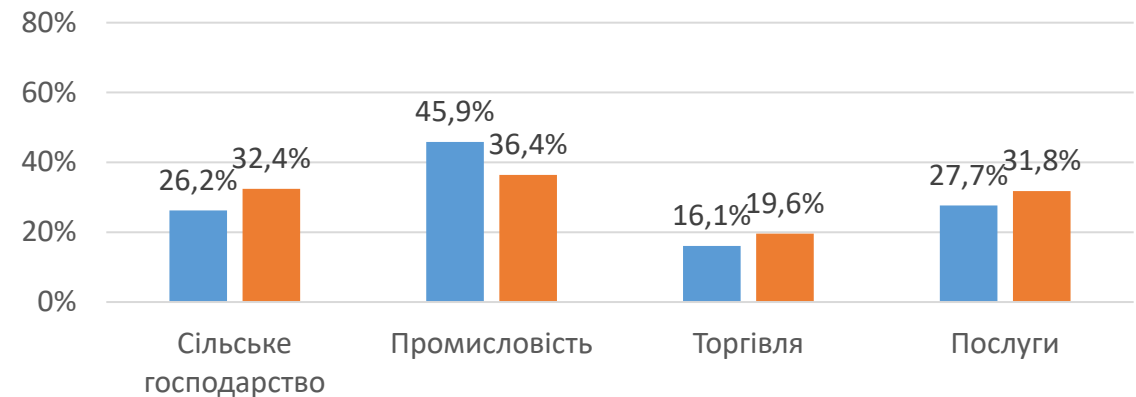
За видом ЗЕД, % опитаних

За розміром підприємства, % опитаних

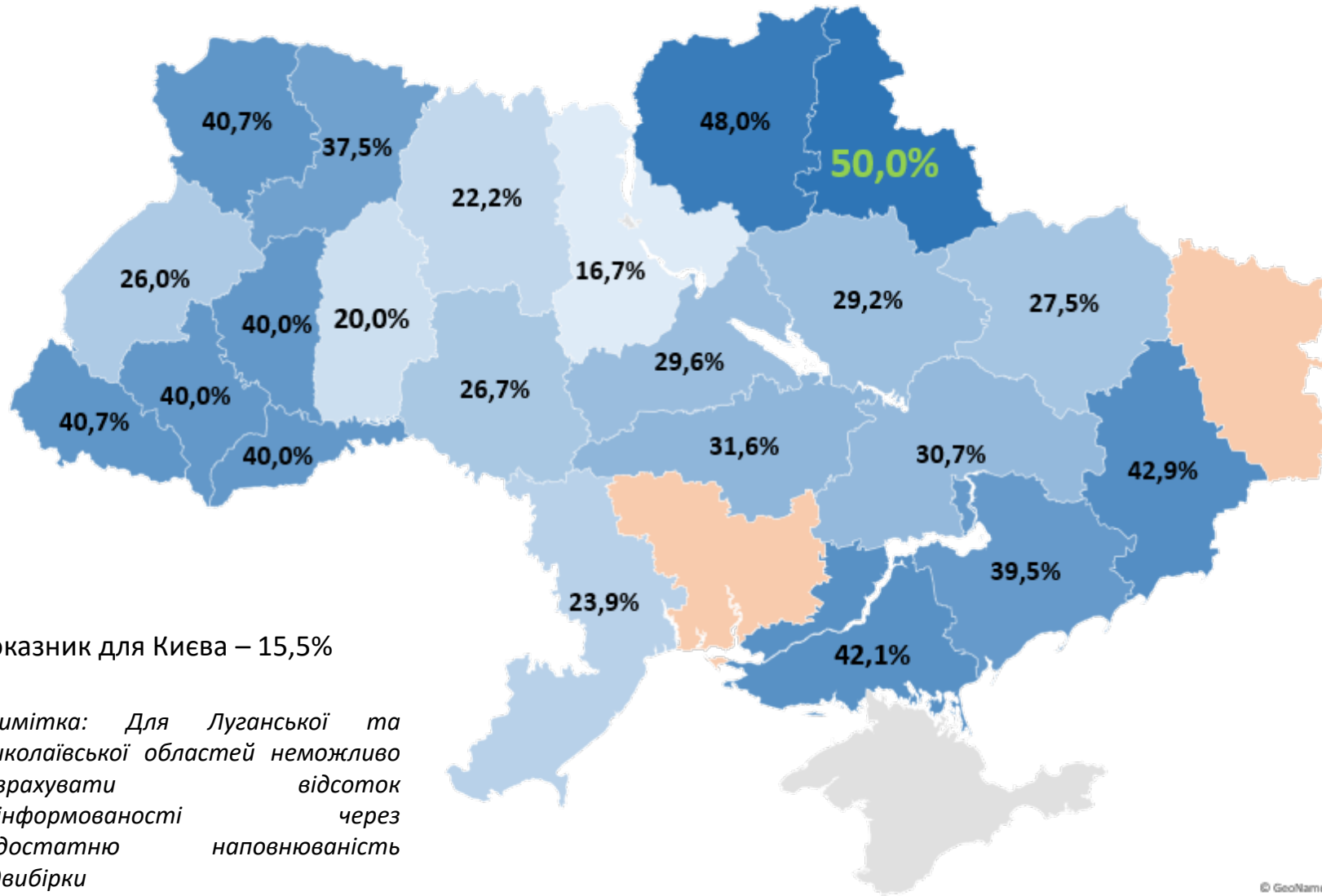

За сектором, % опитаних

- Підприємства, які **поєднують експорт та імпорт, частіше** є членами бізнес-асоціацій
- **Порівняно з 2020 роком, зросла частка експортерів, які є членами бізнес-асоціацій**
- **Зі зростанням розміру підприємства зростає ймовірність членства в бізнес-асоціаціях**
- **Промислові підприємства є членами бізнес-асоціацій частіше** ніж підприємства інших секторів, однак від промисловості **скоротили відставання** представники **с/г та послуг**

Членство в бізнес-асоціаціях за регіонами

Показник для Києва – 15,5%

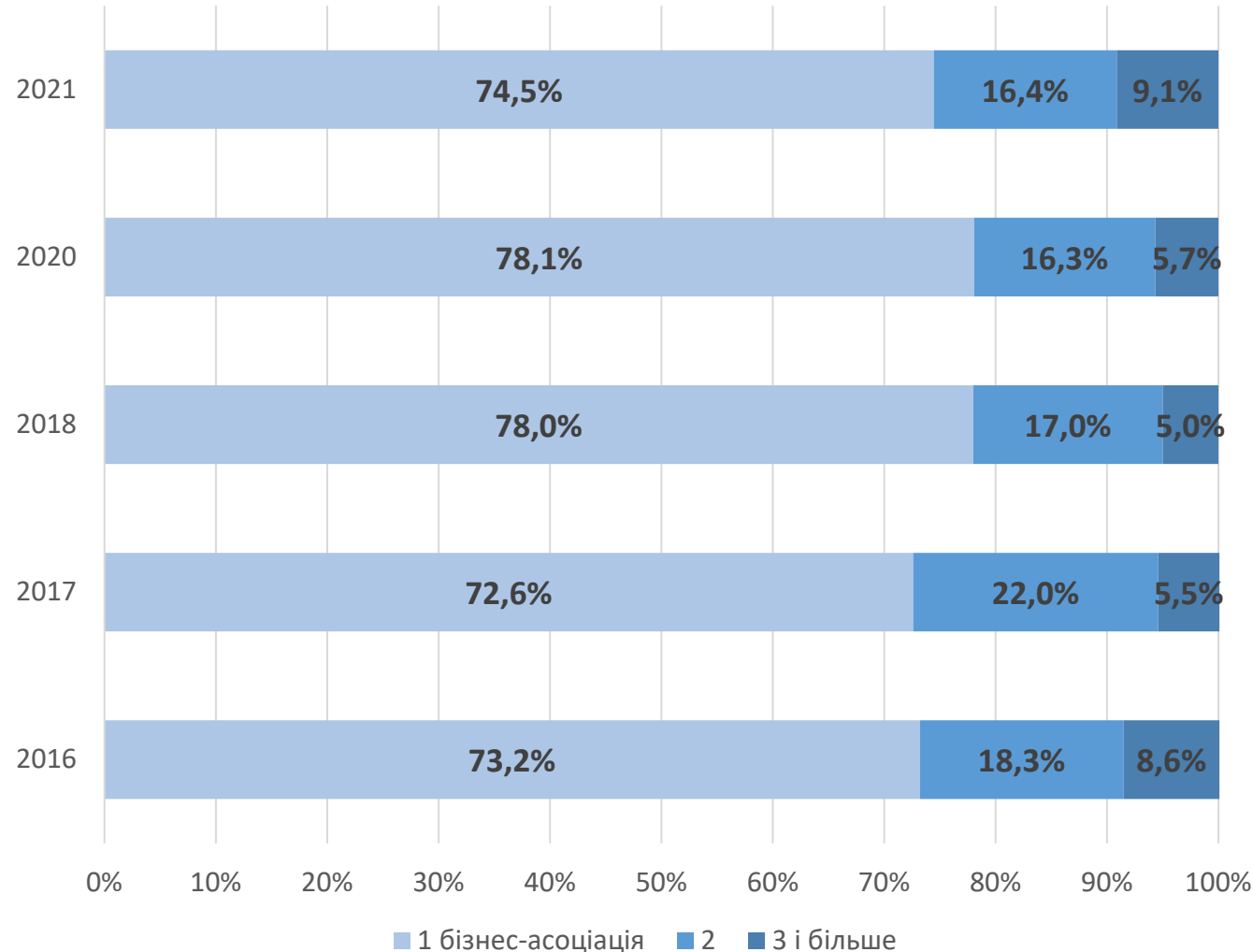
Примітка: Для Луганської та Миколаївської областей неможливо розрахувати відсоток поінформованості через недостатню наповнюваність підвибірki

- **Найбільше залученими** до діяльності ділових об'єднань є учасники ЗЕД Сумської та Чернігівської областей (половина опитаних)
- **Найменш активно** беруть в діяльності ділових об'єднань у Хмельницькій області, Київській області та місті Києві

Powered by Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom

У скількох бізнес-асоціаціях беруть участь підприємства?

За роками, % опитаних

- Більшість підприємств беруть участь лише в одному діловому об'єднанні, включаючи торгово-промислові палати, спілки роботодавців, спілки малих підприємств тощо (як і в попередні роки)
- Порівняно з 2020 роком, учасники ЗЕД менш часто беруть участь лише в одній бізнес-асоціації
- Експортери частіше беруть участь лише в одній асоціації, тоді як імпортери можуть брати участь також в 2-3 і більше
- Підприємства великого та середнього розміру частіше є членами декількох бізнес-асоціацій
- Серед великих підприємств до декількох бізнес-асоціацій входить майже половина опитаних, серед малих – кожне п'яте
- Сільськогосподарські підприємства найчастіше входять до більш ніж однієї бізнес-асоціації, зокрема третина – до 3 і більше

Послуги бізнес-асоціацій, за які готові платити експортери та імпортери

- Пошук нових торговельних партнерів за кордоном залишається **найбільш популярною** послугою
- Послуги, пов'язані з **просуванням експорту**, залишаються **більш популярними**, ніж послуги для імпортерів
- Підприємства усіх розмірів найбільш готові платити за пошук нових торговельних партнерів за кордоном
- **Мікро та малий бізнес** також потребує захисту прав та юридичних консультацій
- Лише **11,6% опитаних повідомили, що не готові платити за жодні послуги (13,2% у 2020)**
- У 2021 році серед мікро підприємств **найвища частка** респондентів, які **не готові платити** за послуги, тоді як у 2020 не були готові платити великі
- Серед **сільськогосподарських** підприємств відсутні респонденти, які не готові платити за послуги бізнес-асоціацій

Висновки (1)

Вплив Угоди про асоціацію

- У 2021 році 36,8% опитаних підприємств позитивно оцінюють наявний вплив Угоди про асоціацію. Це менше ніж у 2020 році, коли зафіксовано найвищий показник за всі хвилі опитування.
- Очікування щодо майбутнього впливу Угоди про асоціацію погіршилися. Частка підприємств з позитивними очікуваннями становить 41,0%. Це найнижчий результат за всі хвилі дослідження.
- Частка негативних очікувань становить 6,7% у 2021 році. Це показник майже не змінюється впродовж усіх хвиль опитування. Майже третина опитаних не можуть визначитися в оцінках очікуваного впливу.
- Серед експортерів найменша частка позитивних оцінок наявного і очікуваного впливу Угоди.
- Отримані результати свідчать, що український бізнес має побачити нові перспективи Угоди про асоціацію. Зміни до Угоди про асоціацію на часі.

Перешкоди при ЗЕД

- Частка підприємств з перешкодами залишається невеликою – 12,8% експортерів та 29,9% імпортерів. Але наявність перешкод зросла порівняно з 2020 роком, коли відповідні показники були найнижчими за всі хвилі дослідження.
- Головними перешкодами при експорті є непередбачуваність торговельної політики України, значний рівень бюрократизації на митниці, бюрократизація та непрозорість Державної податкової служби(повідомив кожен другий респондент).
- Головними перешкодами при імпорті є непрозорість визначення митної вартості товарів, що імпортуються, затягування митного оформлення з боку митниці та значний рівень бюрократизації митниці.

Висновки (2)

Оцінка portalу Дія.Бізнес

- Близько чверті опитаних експортерів та імпортерів користуються порталом Дія.Бізнес.
- Більше половини опитаних знають про платформу, але ніколи не користуються нею.
- Малий бізнес частіше користується порталом Дія.Бізнес, що свідчить про особливу актуальність цифрових послуг для МСП.
- Майже половина експортерів та імпортерів використовують ПК/лептоп для доступу до Дія.Бізнес, а чверть опитаних звертаються до послуг Дія.Бізнес лише з допомогою смартфона.

Джерела інформації про регулювання ЗЕД

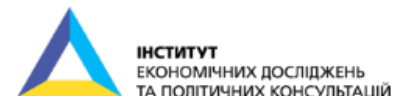
- Митні брокери вперше стали найбільш популярним джерелом інформації про ведення ЗЕД в Україні на думку опитаних підприємств, посунувши з першого місця Інтернет.
- Інтернет залишається головним джерелом для отримання інформації про ЗЕД в країнах-партнерах, а митні брокери знаходяться на другій сходинці за популярністю. Також залишаються важливими персональні зв'язки (інформація від покупців та постачальників).
- Про більшість урядових сайтів поінформовані близько 98-99% опитаних. Найчастіше опитані підприємці користуються сайтами Держмитслужби (66,2%) та Державна податкової служби (66,5%).

Участь в бізнес-асоціаціях

- У 2021 році 28,2% підприємств-учасників ЗЕД були членами хоча б одного ділового об'єднання, включаючи торгово-промислові палати, спілки роботодавців, спілки малих підприємств тощо. Протягом останніх п'яти років спостерігається тенденція до зменшення цієї частки підприємств.
- Більшість підприємств беруть участь лише в одному діловому об'єднанні.
- Переважна більшість опитаних готові платити за послуги бізнес-асоціацій. У 2021 році не готові платити лише 11,6% опитаних.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

ПИТАННЯ?

КОНТАКТИ

сайт: www.tfd.ier.com.ua

e-mail: customs@ier.kyiv.ua

Facebook: www.facebook.com/tfd.ier

Проект «Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю»
виконує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
за фінансової підтримки
Європейського Союзу, МФ «Відродження» та Atlas Network

